PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ
CODZIENNY BIULETYN WYDZIAŁU PRASOWEGO
MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Rok VI Warszawa, wtorek 22 grudnia 1931 r. Nr. 293

ADRES REDAKCJI: Plac Marsz. Piłsudskiego 9, tel. M. S. Z., wewn. Nr. 53

SPRAWY POLSKIE

SOWIECKO - FRANCUSKI PAKT O NIEAGRESJI.

Vossische Ztg. 21.XII podaje za „Echo de Paris" treść paktu nieagresji sowiecko - francuskiego i pisze, że między Francją a Rosją od szeregu lat odbywały się rokowania w sprawie długów carskich, których załatwienie rząd francuski wysuwa na czoło, aby w ten sposób pozyskać opinję francuską dla przyjaznego kursu polityki wobec Sowietów. Ponieważ dla proponowanego przez Sowiety pokrycia tych długów z nowych pożyczek od Francji lub też uzyskania wzamian kredytów towarowych nie znaleziono wspólnej formuły, brakuje temu paktowi właściwego fundamentu. „Treść parafowanego paktu, zdaniem dziennika, nie tyle jest ważna, ile fakt jego ogłoszenia. Od pewnego czasu można wyraźnie dostrzec, że podkreślanie zbliżenia francusko - rosyjskiego jest miernikiem dla naprężenia między Francją a Niemcami. Sympatje francuskie dla Rosji osiągnęły punkt najwyższy wkrótce po ogłoszeniu projektu unji austrjacko - niemieckiej. Jeżeli teraz, gdy polski minister spraw zagr. właśnie wypowiedział się z tak znamienną powściągliwością co do rokowań polsko - sowieckich, „Echo de Paris" wyciąga ciężkie działo rewelacji dyplomatycznej, nie można widzieć w tem naruszenia dyscypliny ani przypadku. Można zaś być pewnym, że francuska dyplomacja nie zaniedbałaby zwrócić uwagi Niemiec zapomocą konkretnych faktów na problematyczność przyjaźni niemiecko - rosyjskiej, gdyby praktyczne postępy rokowań rosyjsko - francuskich usprawiedliwiały zainteresowanie międzynarodowe".

Deutsche Allg. Ztg. 22. XII. również podaje treść wyżej wymienionego paktu i podkreśla, że „Echo de Paris" zaopatrzył ten pakt nieprzychylnym komentarzem.

Der Tag 22. XII. podaje treść parafowanego traktatu o nieagresji francusko - sowieckiego według „Echo de Paris", i dodaje podtytuł: Wzajemne zrzeczenie mieszania się do spraw wewnętrznych — odsunięcie zwolenników carskich".

Dreptatea 20. XII. przytacza treść artykułu, umieszczonego przez dr. Gafencu w czasopiśmie „Argus". Dr. Gafencu w artykule tym zwraca uwagę na zaniedbanie przez rząd rumuński interesów Rumunji w rokowaniach gospodarczych, toczących się obecnie między Sowietami a Francją i Sowietami a Polską. W d. c. autor podnosi trwałość sojuszu polsko-rumuńskiego i wyraża zdziwienie z powodu braku zainteresowania rządowych kół rumuńskich rokowaniami polsko-sowieckiemi. Autor zaleca rządowi rumuńskiemu, by dołożył wszelkich starań w kierunku jednoczesnego z Francją i Polską zawarcia traktatu z Sowietami.

POLSKA A NIEMCY.

Abendspost 21. XII. w depeszy z Warszawy donosi o proteście, wystosowanym do Ligi Narodów przez szereg polskich organizacyj społecznych, przeciwko teroryzowaniu mniejszości polskiej w Prusach Wschodnich. Depeszę tę dziennik podaje p. n. „Polnische Entlassungs-Offensive" i zaopatruje ją wybitnie antypolskim komentarzem. „Nie ulega wątpliwości — pisze dziennik — że protest powyższy jest ukrytem pociągnięciem o znaczeniu politycznem, mającem na celu osłabienie tysięcznych gwałtów, dokonywanych na bezbronnej mniejszości niemieckiej w Polsce".

Deutsche Tageszeitung 18. XII. w koresp. z Poznania p. t. „Polnische Justizschande" pisze: „Antoni Treiss z Namysłowa, sekretarz niemieckiej policji kryminalnej, będąc na przechadzce zabłądził i znalazł się po polskiej stronie linji granicznej. Za to polskie władze postawiły go przed sądem, który skazał Treissa na 6 lat więzienia".

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Cała prasa gdańska z 21. XII. notuje pogłoskę o mającej rzekomo nastąpić w najbliższym czasie zmianie gabinetu w Polsce. Wdg. tych pogłosek, na stanowisko premjera jest przewidziany płk. Pieracki; dalej mówi się o przejściu min. Zaleskiego na stanowisko ambasadora w Londynie i objęciu jego teki przez płk. Becka, min. Jan Piłsudski miałby objąć ministerstwo sprawiedliwości.

Danziger Neueste Nachrichten zaznaczają, że są

to tylko pogłoski i piszą: powstaje pytanie, czy nadszedł już czas dla tych zmian w rządzie polskim.

Deutsche Tageszeitung 18. XII. podaje wiadomość o odrzuceniu przez Sąd Najwyższy w Warszawie protestów ludności niemieckiej przeciwko wyborom do Sejmu śląskiego w powiatach cieszyńskim, pszczyńskim i rybnickim.

Deutsche Tageszeitung 20.XII pisze o nadejściu do Ligi Narodów skargi b. płk. ukraińskiego Suszko w sprawie rzekomych nadużyć policji polskiej w stosunku do ludności ukraińskiej. „Ta najświeższa skarga— pisze dziennik — wywołała pewne wrażenie nawet w Genewie, gdzie naogół takie sprawy traktuje się biurokratycznie, t. j. wogóle bez zwracania na nie uwagi. Według doniesienia „Telegraphen - Union", nie można wprost zrozumieć, że „istnieje jeszcze w Europie państwo, które ciągle opowiada o cywilizacji, a którego jednak nieludzkie metody policyjne zostałyby odrzucone nawet przez najdziksze szczepy puszcz afrykańskich". Liga Narodów dotychczas prawie nic nie uczyniła, aby zająć się skargami ukraińskiemi, chociaż przesłano jej tylko do stycznia 1931 r. setki skarg z powodu gwałtów wschodnio - galicyjskich, (porównaj: Fruhart „Völkerbund und Minderheiten - Petitionen").

W d. c. dziennik zaznacza, że delegaci Komitetu Trzech (Anglja, Włochy i Norwegja) powinni ze względu na powagę moralną swoich krajów prowadzić energicznie tę sprawę i „przygwoździć polskie złe postępki", które można porównywać z gwałtami bolszewickiej Czeka. W końcu dziennik podnosi, że jeżeli chodzi o Ligę Narodów, to ona ciągle narusza swoje obowiązki, jak to wykazały liczne doświadczenia.

Komunist 17.XII w art. p. n. „Dwa budżety" porównywa budżet ukraińskiej republiki radzieckiej z budżetem Polski i zaznacza ,że „budżet polski jest budżetem głodu, rabunku mas, wojny przeciwko ZSRR., pacyfikacji i sądów doraźnych".

Trybuna Radziecka 18.XII dowodzi, że ruch komunistyczny w Polsce poczynił znaczne postępy. Na „Ukrainie Zachodniej" i w całym kraju panuje— zdaniem dziennika — stan wyjątkowy. W masach rosną nastroje sabotażowe. Powtarzają się częste napady na posterunki policyjne. Typowem jest obecnie niszczenie zboża obszarników i osadników. Pod kierownictwem K. P. Z. U. ludność na „Ukrainie zachodniej" zakłada t. zw. komitety antypodatkowe. Komitetów tych ogółem założono 70.

POLSKA A AUSTRJA.

Wiener Allg. Ztg. 20. XII. donosi o wykupieniu staroaustrjackich obligacyj kolejowych przez Polskę i podkreśla, że uregulowanie tej sprawy jest b. ważne, a to z tego względu, ponieważ między Polską a Austrją istnieje umowa, upływająca z końcem b. r., według której Polska zobowiązała się waloryzować obligacje polskie, znajdujące się w posiadaniu Austrji, tylko w tej wysokości, w jakiej Austrja zwaloryzuje swoje własne obligacje.

ZAGADNIENIA OGÓLNE

SPRAWA ODSZKODOWAŃ I DŁUGÓW.

Deutsche Allg. Zeitung 19. XII. informuje w korespondencji z Bazylei, iż prace komisji specjalnej nad wypracowaniem sprawozdania zbliżają się ku końcowi. „Komisja specjalna — pisze dziennik — opowie się, jeśli to wogóle nazwie po imieniu, za tymczasowem przerwaniem spłat odszkodowaniowych, ale bynajmniej nie za całkowitem ich skreśleniem. Przez otwarcie widoków na możliwość podjęcia na nowo bezwarunkowych spłat otrzyma Francja pewne zadośćuczynienie. W ten sposób został również zgóry zarysowany program przyszłej konferencji rządów".

La Tribuna 18. XII. w art. wst. wyjaśnia opozycję w Stanach Zjednoczonych przeciwko udzieleniu moratorjum względami wewnętrzno-politycznemi, a to w związku ze zbliżającemi się wyborami prezydenta. Stany Zjednoczone, będące największym wierzycielem państw sprzymierzonych a najmniejszym wierzycielem Niemiec, nie chcą — pisze dziennik — łączyć tych długów razem, gdyż byłoby to dla nich niekorzystne; chcąc bowiem ratować Niemcy finansowo przez zmniejszenie ich długów wobec państw sprzymierzonych, Stany Zjednoczone musiałyby zkolei zmniejszyć amerykańskie długi tych państw.

SPRAWA ROZBROJENIA.

Prasa sowiecka z 21. XII. podaje za „Manchester Guardian" wiadomość o tem, że opinja polska zajęła stanowisko, iż bez gwarancji bezpieczeństwa nie może być mowy o zmniejszeniu zbrojeń. Pod pojęciem „bezpieczeństwo" koła polskie mają — wg. prasy sowieckiej — rozumieć wschodnie Locarno, polegające m. in. na gwarancji granic polsko-niemieckich przez Anglję.

NIEMCY A ANGLJA.

Germania 19. XII. pisze, że rząd brytyjski uznał, iż rządowi Rzeszy — na podstawie traktatu — przysługuje prawo do podjęcia z rządem brytyjskim rokowań nad sytuacją, wytworzoną przez ostatnie angielskie zwyżki celne; jednocześnie jednak rząd angielski stwierdził, iż wysłanie do Londynu komisji dla rokowań nie da żadnego pozytywnego rezultatu, ponieważ Anglja nie może cofnąć swych zarządzeń celno-politycznych.

SYTUACJA POLITYCZNA W Z. S. R. R.

Izwiestja 20.XII ogłaszają rezolucję centralnej komisji kontroli W. K. P. w sprawie wybitnego komunisty członka C. K. W. K. P. i przewodniczącego związku wojujących bezbożników, Jarosławskiego. Rezolucja stwierdza, że trockiści, oraz „opurtuniści prawicowi" usiłują przemycać swoje poglądy w pracach historycznych i filozoficznych. Stało się to możliwem wobec osłabienia czujności klasowej wśród pracowników naukowych, stojących na czele sowieckich zakładów naukowych. Podobnych błędów dopuścił się Jarosławski przy redagowaniu „historji W. K. P.", w której zawarte są rażące błędy zasadnicze. Rola W. K. P. w rewolucji 1905 i 1917 r. została przedstawiona odpowiednio do poglądów trockistów i w ten sposób rzuca oszczerstwa na Lenina oraz na kierownictwo partji. Prezydjum centralnej komisji kontroli uznało deklarację Jarosławskiego w sprawie jego błędów za zadawalniającą i wyraziła nadzieję, że Jarosławski zwalczać będzie falsyfikatorów historji W. K. P.

Druk. „Kadra", Warszawa, Długa 50, tel 786-30.